

Závěrečná publikace projektu:

ATTRACTIVE DANUBE

Zlepšování kapacit pro zvyšování územní atraktivity Podunají

ÚVOD

Každý region je něčím atraktivní.

Chcete vědět, jak je na tom ten váš?

Čtěte dál...

Dunaj je druhá největší řeka v Evropě. Rozloha povodí 801 500 km² pokrývá území 20 zemí, což je téměř 8 % celkového povrchu evropského kontinentu. Již od starověku tato řeka spojuje země a regiony v její blízkosti, a to nejen jako významná dopravní trasa. Země Podunají mají mnoho společného, a díky tomu mohou sdílet osvědčené postupy v různých oblastech života, např. při řízení svých regionů nebo při tvorbě regionálních politik.

Podunajská oblast však v dnešní době čelí několika výzvám, které přímo narážejí na kvalitu života a atraktivitu pro obyvatele, turisty i investory.

Těmito výzvami jsou ekologické problémy, špatná dopravní dostupnost, nedostatečné energetické propojení, otázka bezpečnosti a obecně velmi nerovný socioekonomický rozvoj mezi západními a východními částmi Evropy. Výhodou může být společný přístup při řešení problematických témat regionů, který chce právě projekt ATTRACTIVE DANUBE podpořit prostřednictvím svých nástrojů a programu posilování kapacit.

Bosna a Hercegovina

3.5 mil.**

Bulharsko

7.1 mil.**

Chorvatsko

4.2 mil.**

Česká republika

10.6 mil.**

Německo

82.5 mil.**

Maďarsko

9.8 mil.**

Rumunsko

19.6 mil.**

Černá Hora

0.6 mil.**

Srbsko

7.0 mil.**

Slovensko

5.4 mil.**

Slovinsko

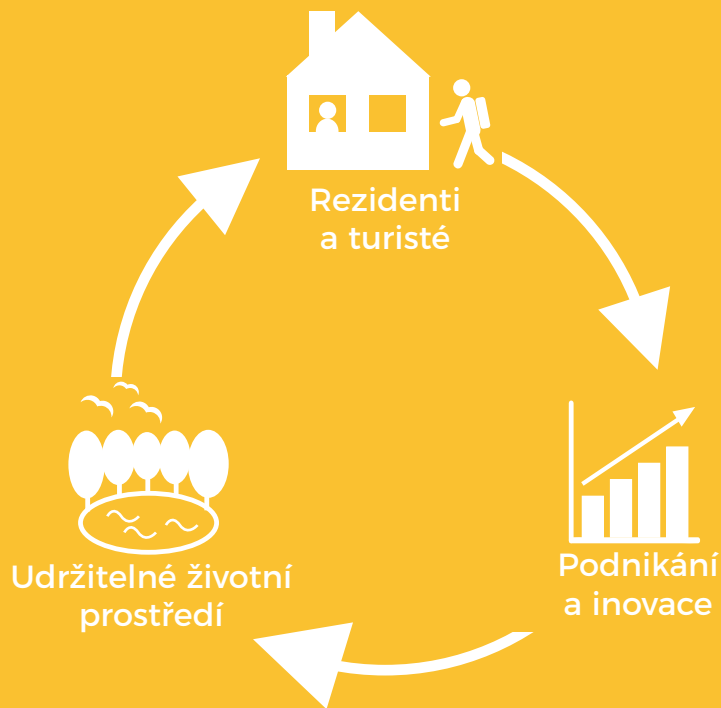
2.0 mil.**

* rozloha (1 000 km²) ** počet obyvatel (2017, Eurostat)

ATRAKTIVITA

Atraktivní region udržuje v rovnováze zájmy tří základních oblastí:

Územní atraktivita je schopnost přilákat a udržet rezidenty, návštěvníky a podnikatele z různých míst. Zároveň je charakterizována jako interakce souboru vlastností, které představují přítomnost nebo naopak absenci určitých hodnot.

Tyto tři hodnoty atraktivního regionu by měly být v rovnováze:

KVALITA ŽIVOTA REZIDENTŮ A KVALITNÍ SLUŽBY PRO NÁVŠTĚVNÍKY

Kvalitu života rezidentů lze vnímat z různých pohledů. Stálí obyvatelé potřebují řádnou správu věcí veřejných, politiky, kteří se zajímají a na které se mohou občané spolehnout. Potřebují vědět, že jsou jejich potřeby vnímány a že svým hlasem mohou ovlivnit rozhodování. To vše dlouhodobě. Proto je důležité zapojit rezidenty do plánování, které se týká přímo jejich lokality. Účast veřejnosti je klíčovým nástrojem k vytvoření důvěry, což vede k lepším a lépe pochopeným vztahům mezi orgány řízení a místním obyvatelstvem. Potřeby návštěvníků mají naopak krátkodobý charakter. Návštěvníci se musí cítit bezpečně, musí mít dobrý přístup k zařízením a službám a možnost výběru restaurací a hotelů, a také dobře udržované kulturní a přírodní památky, které jsou pro ně důvodem k další návštěvě.

EKONOMICKÁ KONKURENCESCHOPNOST

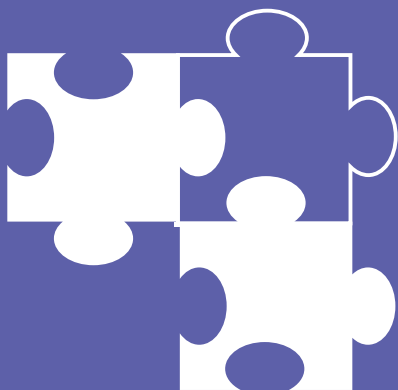
Atraktivní region musí být připraven na podporu a rozvoj investic, příležitostí pro spolupráci, rozvoj nových a podnětných služeb a inovačních řešení, s cílem vstoupit na nové, zajímavé trhy. Obyvatelé by měli být schopni najít práci na plný nebo částečný úvazek, bez ohledu na jejich životní situaci. Moderní region by měl podporovat velké investory v zahájení jejich projektů, a současně podporovat samostatně výdělečně činné jednotlivce. Vize a programy by měly být založeny na rozvoji a prosazení inovací, včetně rozvoje nových talentů.

UDRŽITELNOST ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ

Atraktivní region zajišťuje monitoring životního prostředí a současně řeší klimatické změny, udržitelný rozvoj a účinné využívání zdrojů. Atraktivní region má zodpovědný přístup ke svému rozvoji, a to v oblastech jako je územní plánování, výstavba a využívání materiálů, ekologicky přátelská a udržitelná řešení pro bydlení a podnikání, výroba obnovitelné energie, využití dopravy, kvalita ovzduší, účinná správa vodních zdrojů nebo ochrana přírody. Nové strategie a plány se vytvářejí prostřednictvím participace všech zainteresovaných skupin.

ZAPOJENÍ VEŘEJNOSTI

zapojení veřejnosti

11 zemí

19 měst

33 seminářů

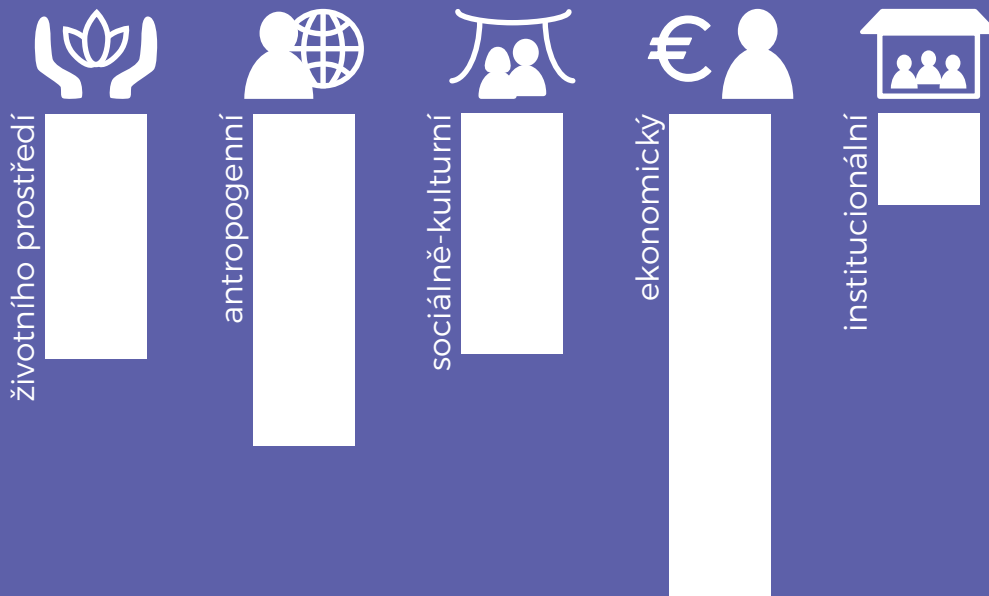
765 účastníků

472 organizací

Pro výběr národní sady indikátorů přizpůsobených konkrétním potřebám a situaci zúčastněné země a regionu byla v rámci projektu ATTRACTIVE DANUBE zahrnuta odborná i širší laická veřejnost. Tento koncept participativního plánování je jednou ze základních hodnot projektu a v praxi je také klíčovým prvkem pro řádnou správu věcí veřejných. Proto každá partnerská země zorganizovala v období května 2017 a května 2018 tři národní workshopy, což představovalo v 11 zemích celkem 33 workshopů s téměř 800 účastníky.

indikátory

Proč indikátory? Představte si, že vize a plány pro zlepšení místa vašeho bydliště se uskutečnily. Jak ale zajistíme, aby výstupy těchto vizí a plánů měly požadovaný efekt na obyvatele, návštěvníky, podnikání nebo na místní životní prostředí? Řešením jsou indikátory. Správně vybrané indikátory mohou identifikovat výhody a nevýhody zvolené varianty a mohou pomoci se v budoucnu rozhodnout jinak. Které jsou to však indikátory?

Řada diskusí proběhla během 33 národních seminářů.

Cílem těchto národních seminářů bylo vytvořit soubor národních indikátorů, které by pak mohly být využity k posuzování atraktivity v jednotlivých zemích a mohly být zobrazeny v on-line národních platformách. Díky aktivní účasti zainteresovaných subjektů bylo možné vytvořit soubor indikátorů specifických pro každou zemi. Ty následně umožní monitorovat atraktivitu v celém regionu Podunají a také podporovat soulad politik.

NÁSTROJE

Společná nadnárodní platforma pro monitoring územní atraktivity (CO-TAMP) a její národní varianta platforma pro monitoring územní atraktivity (TAMP) jsou:

Volně dostupné aplikace pro zobrazování indikátorů v mobilních telefonech, tabletech a internetových prohlížečích.

Uživatelsky přívětivé nástroje pro zobrazení statistických dat pro různé časové řady a prostorové jednotky (národní, regionální, místní).

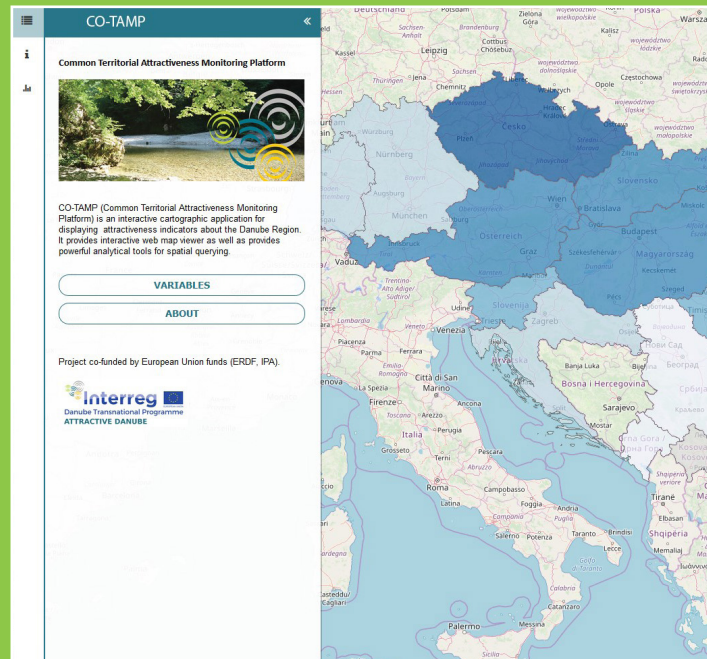
Nástroje s možností vytvoření vlastních statistik a porovnání dat na několik kliknutí.

Obrázky, zdrojová data a grafy dostupné pro tisk a stahování.

Pro každou partnerskou zemi projektu je k dispozici společná platforma pro monitoring územní atraktivity (CO-TAMP) a její národní varianta (TAMP). Jedná se o webové aplikace vyvinuté Slovinským geodetickým institutem. Platformy pro územní atraktivitu zobrazují indikátory vytvořené z veřejně dostupných dat v nastavených časových řadách od roku 2008 do roku 2017. Pomocí platform je možné vyhodnotit úroveň atraktivity v každé zemi, regionu nebo jiných prostorových jednotkách se zaměřením na různé uživatele, zejména na občany, turisty a investory. Platformy mohou pomoci analyzovat měnící se trendy a dopad, jaký mohou mít politická rozhodnutí na danou oblast.

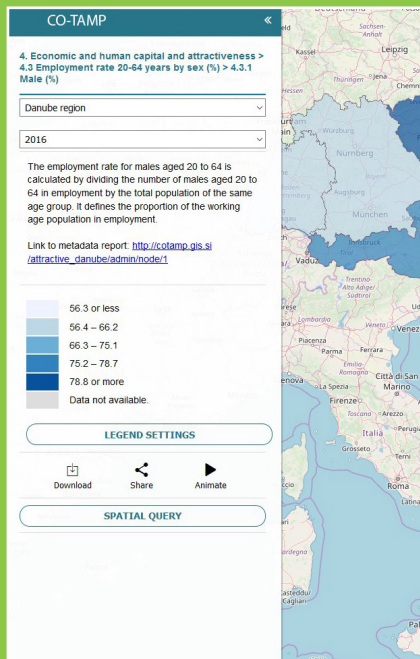
Platformy (společná a národní) poskytují otevřený, transparentní a zodpovědný nástroj pro rozhodování v jednotlivých fázích plánovacího procesu. Podporují změnu v postoji napříč celého systému veřejné správy ve všech zemích začleněných do projektu ATTRACTIVE DANUBE směrem k:

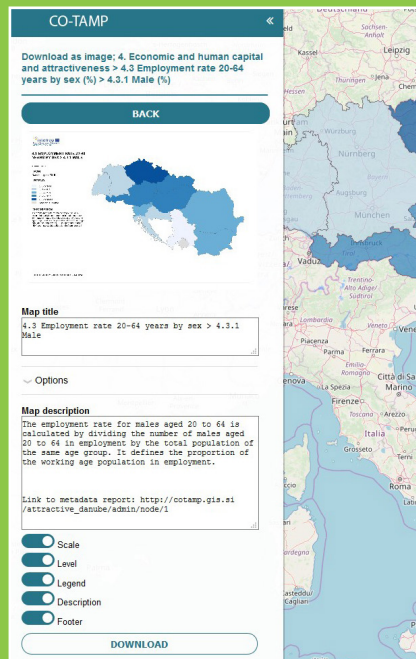
http://cotamp.gis.si/attractive_danube/

Integraci (informačních systémů, institucí, zainteresovaných stran, zdrojů);
Spolupráci (vertikální, horizontální a nadnárodní);
Kontinuitě (bez ohledu na aktuální politickou situaci);
Transparentnosti (otevřená, veřejná a srozumitelná);
Odpovědnosti (za politická rozhodnutí)

Při použití platform indikátory mohou být:

vizualizováno

exportováno

analyzováno

BUDOVÁNÍ KAPACIT

Možné využití platform bylo představeno na 33 seminářích k budování kapacit.

Projekt ATTRACTIVE DANUBE netvoří jen nové dostupné nástroje, ale také neméně důležitý program budování kapacit na místní, regionální, celostátní a nadnárodní úrovni, který může v budoucnu zlepšit řízení v zemích Podunají. Obě platformy vyvinuté v projektu ATTRACTIVE DANUBE mají vysoký potenciál pro podporu plánování založeného na datech. Ale kdo platformy zná a opravdu ví, jak je využít?

Proto na sérii národních workshopů navázaly školicí semináře. V každé partnerské zemi projektu byly uspořádány tři v období září 2018 – květen 2019, celkem 33 setkání s budoucími uživateli ve všech zemích.

Pro ty, kteří neměli možnost zúčastnit se seminářů, byla vydána příručka pro používání platform (Platforma pro monitoring územní atraktivity: příručka pro orgány strategického plánování), která je k dispozici v anglickém jazyce a v národním jazyce každé země účastníků se projektu. Pro českou verzi kontaktujte CENIA, českou informační agenturu životního prostředí. Příručka nabízí detailní vysvětlení konceptu územní atraktivity a popis platform. Druhou projektovou publikací je Atlas (Territorial Attractiveness Atlas of the Danube region), který přehlednou formou prezentuje indikátory společné platformy CO-TAMP. Obě publikace jsou volně dostupné prostřednictvím odkazu na adrese: <http://www.Interreg-Danube.EU/Approved--Projects/attractive-Danube/Outputs>.

SPRÁVA VĚCÍ VEŘEJNÝCH

Vyberte správnou odpověď

Co představuje dobrou správu věcí veřejných?

- ☐ *Transparentnost.*
- ☐ *Zapojení všech úrovní veřejné správy, od místní, regionální až po celostátní.*
- ☐ *Realistická, spravedlivá a kompromisní řešení.*

Všechny výše uvedené možnosti jsou správné, a je mnohem více charakteristik dobré správy věcí veřejných. Přemýšlejte o regionu, kde žijete, a snažte se vzpomenout si, co bylo uděláno, nebo co se změnilo za poslední roky. Mělo to pozitivní vliv na váš každodenní život? Nebo jste to náhodně zjistili až při čtení místních novin?

V projektu ATTRACTIVE DANUBE je rozhodování veřejné správy založeno na účasti obyvatel a prostřednictvím indikátorů platform CO-TAMP a TAMP. I indikátory, volně dostupné pro transparentní rozhodování, byly stanoveny participativním postupem, tedy za účasti obyvatel nebo zájmových skupin.

Dobrá správa věcí veřejných a její dobře nastavené politiky mohou vytvářet podmínky pro rozvoj, pozitivním efektem je pak zvýšení atraktivity území pro obyvatele, návštěvníky i podnikání.

Platformy projektu ATTRACTIVE DANUBE nabízejí soubory dat v časových řadách, které jsou dostupné ze spolehlivých zdrojů (EUROSTAT, OECD, národní statistické úřady atd.). Uživatelsky vstřícné platformy jsou volně dostupné nástroje jak pro širokou veřejnost, tak i pro tvůrce politik a orgány strategického plánování. Data platform lze použít k popsání minulých a současných trendů v určitém území, jakož i pro tvorbu politik nových. Přestože jsou platformy inovativní a flexibilní, neměly by plně nahradit stávající plánovací mechanismy Podunajského regionu, ale měly by poskytnout nový alternativní přístup.

MEMORANDUM

Výstupy projektu, kterými jsou platformy naplněné indikátory a publikace, byly připraveny v těsné spolupráci s cílovými uživateli a jsou volně k dispozici. Priority a požadavky institucí a orgánů, které byly zapojeny během projektu (2017-2019), se však mohou v průběhu času měnit. Proto udržitelnost platformy závisí na spolupráci i po skončení projektu.

Uživatelé budou potřebovat aktualizované indikátory. Tyto indikátory jim musí platformy nabídnout. Memoranda o spolupráci představují nástroj k zakotvení spolupráce při budoucím definování obsahu platformy na základě potřeb uživatelů. Memoranda o porozumění budou podepsána zainteresovanými stranami za účelem podpory spolupráce v oblasti veřejné správy ve všech jedenácti zemích.

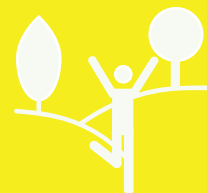

PARTNERSTVÍ

Projektový meeting, Košice, Slovensko, březen 2019

*Díky celému
projektovému
konsorciu
za skvělou
spolupráci!*

Zahajovací konference projektu, Praha, Česká republika, únor 2017

Financování projektů partnerů

Slovinský geodetický institut
(Slovinsko) – vedoucí projektu

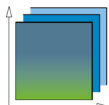

URBASOFIA,
společnost pro plánování měst
a regionů (Rumunsko)

BULGARIA
ECONOMIC
FORUM

Bulharské ekonomické fórum
(Bulharsko)

ZAVOD ZA PROSTORNO UREĐENJE
KOPRIVNIČKO-KRIŽEVAČKE ŽUPANIJE

Institut pro územní plánová-
ní regionu Koprivnica-Križevci
(Chorvatsko)

cenia

CENIA, česká informační agentura
životního prostředí
(Česká republika)

Lechner, nezisková organizace
(Maďarsko)

První maďarská inovační asociace
(Maďarsko)

aiforia, s.r.o
(Německo)

Technická univerzita Košice
(Slovensko)

Bosna i Hercegovina
Federacije Bosne i Hercegovine
Federalno ministarstvo prostornog uređenja

Federální ministerstvo územního
plánování
(Bosna a Hercegovina)

INSTITUTE FOR STRATEGIC STUDIES AND PROGNOSSES

Institut pro strategické studie
a prognózy
(Černá Hora)

Institut architektury a územního
plánování Srbska
(Srbsko)

Přidružení strategických partnerů

REPUBLIC OF SLOVENIA
STATISTICAL OFFICE

Slovinský statistický úřad
(Slovinsko)

Město Đurđevac
(Chorvatsko)

REPUBLIC OF SLOVENIA
MINISTRY OF INFRASTRUCTURE

Ministerstvo Infrastruktury
(Slovinsko)

Strategie EU pro Podunají –
Prioritní oblast 10 Institucionální
kapacita a spolupráce
(Rakousko)

Košický samosprávný kraj
(Slovensko)

Emilia-Romagna Valorizzazione Economica Territoriale

ERVET – ekonomické
zhodnocení pro region
Emilia-Romagna (Itálie)

REPUBLIC OF SLOVENIA
**MINISTRY OF THE ENVIRONMENT
AND SPATIAL PLANNING**

Ministerstvo životního prostředí
a územního plánování
(Slovinsko)

POZNÁMKY

POZNÁMKY

POZNÁMKY

POZNÁMKY

POZNÁMKY

www.interreg-danube.eu/attractive-danube

www.facebook.com/InterregCENIA

twitter.com/ATTRACTDanube

cz.linkedin.com/in/attractive-danube-546509140

www.youtube.com/channel/UC1U9UaUqtd6imK965VqtmTg

